Григорію Савичу Сковороді присвячую

* * *

Уже світає, а ще імла...
На небі зморшка лягла.
— Яка зайшла ж мені печаль!

Промінні заори воралися у хмари.
Чую — фанфари!
— Яка зайшла ж мені печаль...

Ой не фанфари то, а сурми та гармати.
Лежи, не прокидайся, моя мати!..

Прокляття всім, прокляття всім, хто звіром став!
(Замість сонетів і октав).

ОСІНЬ

На культурах усього світу майові губки поросли.

Осінь. По містах вже о четвертій — електричні ліхтарі. А в селі ступнів щось у десять (тінь од чабана) додому отару женуть.

Вони казали: можна ж купити старого кармазину, сяк-так заслати смітник і посадовити культуру (тільки голову піддержувати треба!) — ачей ізнов до нас промовить.

А листя падало. І голова на в'язах не держалась. Тоді — вкинулись в еклектику. Взяли трохи цегли і стільки ж музики. Думали — перемежениться... А листя падало. І голова на в'язах не держалась.

На культурах усього світу майові губки поросли.

АНТИСТРОФА

Дорослі й семилітні: "Ой, яблочко, да куда котишся".

Так. Народ у толоку, а поети в борозну.

Годі ж кривитись на фабричну: предтеча завше менш талановитий за месії.

ТЕРОР

Існову беремо євангеліє, філософів, поетів. Людина, що казала: убивати гріх! — на ранок з простреленою головою. Й собаки за тіло на смітнику гризуться.

Лежи, не прокидайся, моя мати!

Велика ідея потребує жертв. Але хіба то є жертва, коли звір звіра їсть?

— не прокидайся, мати...

Жорстокий естетизме! — й коли ти перестанеш любувати з перерізаного горла? —

Звір звіра їсть.

АНТИСТРОФА

Аероплани й усе довершенство техніки — до чого це, коли люди одне другому в вічі не дивляться?

Не хватайте озлоблених у тюрми: вони самі собі тюрма. <.p>

Університет, музеї й бібліотеки не дадуть того, що можуть дати карі, сірі,
блакитні...

ЛЮ

Сплю — не сплю. Чиюсь вволяю волю. Лю.

І раптом якось повно! Люлі-лю...

Півні (вікно) і повінь зеленого пива (крізь вікно) — все згучить на О.

— Не розумію. "Марсель Етьєн! Марсель Етьєн!" — кричали з прапорами. Тепер тліють в землі. Ти кажеш — і я умру?

Геть через усе життя прослалося леґато (гудок на заводі). Годі! Заголубій і на мою долю. Люлі-лю... І тільки пташка за вікнами: тріолями, тріолями!

А як же краса? і невмирущість? — Пригадую (аж смішно): повік з тобою! — заприсягала кохана. —

Очевидячки люди лише по духу енгармонійні. Бо всі трагедії й драми — врешті є консонанси.

— Вставайте! — у місто вступила нова влада!

Розплющую очі ("консонанси").

На стіні від сонця густорамне вікно як огнистий дієз.

АНТИСТРОФА

Іще й тоді, як над безмежною водою паслися табуни вітрів; —

Іще й тоді, як гори затряслись, пореплась земля, а по шорсткій, гострій, як мечі, траві різні поповзли потвори —

— Хмари, на сонці хмари гралися безтурботні. Ніжні форми дитинні! — витончені обриси! — кому вони були потрібні?

Дикун, наївшися сирого м'яса, довго стежив за ними незрозумілими очима й несвідомо нюхав квітку, подібну до будяка.

НАЙВИЩА СИЛА

— Одягайсь на розстріл! — крикнув хтось і постукав двері.

Я прокинувся. Вітер розчинив вікно. Зеленіло й добрішало небо. А над усім містом велизечний рояль грав...

І зрозумів я — настав Великдень.

АНТИСТРОФА

Я ніколи не покохаю жінку, котрій бракує слуху.

Молюсь не самому Духу — та й не Матерії.

До речі: соціялізм ніякими гарматами не встановити.

РИТМ

Коли йде дві стурнких дівчині — ще й мак червоний в косах —
— десь далеко! молоді плянети!

Пливуть. Струнчать. Атоми утоми — на світ, у світ із тьми! Танцюють, куряву збивають... Сонця стають у коло. А від майви по всесвіту всьому.

Дві дівчині.

АНТИСТРОФА

Налила голодним дітям молока, — сама сіла та й задумалась...

А по гладишці, мов з очей незрячих, сльози покотились. Одна
швидше, вперед. А друга,
мов знехотя,
за нею,
слідом...
Дві дівчині.

ЕВОЕ!

Творці революції здебільшого лірики. Революція єсть траґічна лірика, а не драма, як то подейкують.
Евое!

За плугом ходити наші нащадки готуватимуться не менш, як зараз готуються в балетній студії. І на людину. Що не вмітиме пісні, дивитимуться як на справжнього контрреволюціонера.

Все на світі від примружених очей.
Евое!

АНТИСТРОФА

Приставайте до партії, де на людину дивляться як на скарб світовий і де всі як один проти кари на смерть.

Хай вас називають творцями за шторами, сантименталістами... Хіба це так важно?

У нас іще й досі попіл висипають не на город, а десь у куточок, під тин.

ХТО СКАЖЕ

Крапнув щось дощ — і всі асфальти у сисипному тифі...

Молодий новеліст: — не хочу, не можу писати! Місто гнітить, життя нервує.

Я мовчав. Поблизу десь бомба...

Якби отак, знаєте, на село. Скупатись, по росі походити.

"Бий саботажника!" — прочитав я на 'дному з плакатів.

А за нами старчихи, простягаючи руки. —

АНТИСТРОФА

Трава росте, де захоче. Вітер шпурляє в калюжу наказ про мобілізацію. Молочка! — плаче дитина, а тут же й хліба за душею нема.

Хто скаже: що єсть контрреволюція?

ШОВІНІСТИЧНЕ

Беруть хліб, угіль, цукор і так, немов до чарки, приказують:
— Ну хай же вам Бог посилає... та щоб ми ще не раз на вашій землі пироги їли.
А ми, позиваючи сусіда за межу, одказуємо:
— Дай, Боже, дай...

Іноді так: небо ясне, а вода з стріх капле.

АНТИСТРОФА

Праві йдуть назад, але голову намагаються держати вперед.

Ліві мчать уперед, але голову скрутили назад.

Як не хваліть учення Христа, а все-таки й він на ослах їздив і приймав осанну.

ІСПИТ

Тільки що почали ми землю любить, взяли заступа в руки, колоші закачали...
— ради Бога, манжети надіньте, що-небудь їм скажіть: вони питають, чи єсть у нас культура!

Якісь цибаті чужоземці покурювали крізь пенсне.

А навколо злидні — як гудина, як гич! А навколо землі, столочена, руда...

Тут ходив Сковорода.

АНТИСТРОФА

Найглибший, найвеличніший і разом з тим найпростіший зміст, укладений на двох-трьох нотах, — оце й є справжній гімн.

Без конкурсів, без нагород напишіть ви сучасне "Христос Воскрес".

ПОРОЖНЕЧА

Умиваюсь. Вода — мов металофони. Занавіска — вітер з прапорами!

У дворі тополі і жінки.
— Ну кажу ж вам: місто кругом оточено.
— Ой світе мій!..

Зачинилось вікно. Ходить вода в глечику — віяло на стелі...

— А це вчора робітники на заводах...
(— — — виразно чути канонаду).

Буде дощ.

АНТИСТРОФА

Місто в мальованих плакатах: людина людину коле.

Читаємо списки розстріляних і дивуємось, що на провінції погроми.

Все можна виправдати високою метою — та тільки не порожнечу душі.

КУКІЛЬ

Стріляють серце, стріляють душу — нічого їм не жаль.

...Сіло собі край вікна, засунуло пучечку і рота, маму визирає. А мати лежить посеред улиці з півхунтом хліба у руці...

Над двадцятим віком кукіль та Парсифаль.

АНТИСТРОФА

Грати Скрябіна тюремним наглядачам — це ще не є революція.

Орел, Тризубець, Серп і Молот... І кожне виступає як своє.

Своє ж рушниця в нас убила.
Своє на дні душі лежить.

Хіба й собі поцілувать пантофлю Папи?